

istražujemo i stvaramo

Partneri u odgoju

Odgajateljica Jadranka Eda Tomljanović u svom radu učestalo analizira svoj odnos s roditeljima postavljajući si pitanje: Koju sam kvalitetu postigla u radu s roditeljima i kako je mogu unaprijediti? Na tom putu podizanja kvalitete rada i analiziranja procesa pomažu joj ISSA Pedagoški standardi.

Jadranka Eda Tomljanović,
odgajateljica mentorica
Dječji vrtić Rijeka
CPO Krijesnica

Za razvoj djeteta u vrtiću vrlo je važno izgraditi dobar odnos između obitelji i vrtića. To je iznimno zahtjevan zadatak koji uključuje mnogo promišljanja, a pri razradi primjerenih načina i pristupa roditeljima, uvijek polazim od sebe – preispitujem vlastite postupke, vještine i kompetencije. Sebi često postavljam ovakva pitanja:

- Tko je odgovoran za kvalitetu odnosa s roditeljima?
- Koliko sam spremna i sposobna razumjeti roditelja?
- Koliko uvažavam i cijenim različitost u razmišljanjima i shvaćanjima?

- Koje su moje kompetencije za rad s odraslima?
- Imam li dovoljno znanja i vještina za rad s njima?
- Koliko sam spremna izdvojiti vremena za pripremu i susrete s roditeljima?
- Do koje granice mogu razvijati taj odnos?

Odgovori na ova pitanja pomažu mi osvijestiti svoja ponašanja i uloge i omogućuju mi preuzeti odgovornost za uspostavljanje kvalitetnih odnosa s roditeljima. No to najčešće nije dovoljno. Preduvjet kvaliteta

ativnog iskoraka prema suradnji s roditeljima podrazumijeva stručnost odgajatelja u radu s djecom. Stručnost zahtijeva stalnu edukaciju, učenje, kao i spremnost na samoevaluaciju i refleksiju vlastitog rada. Jačajući svoje kompetencije na području struke, sve više postajem svjesna koliko je važno za cjelokupni razvoj djeteta uključiti obitelji u odgojno-obrazovni proces, kao i promišljati strategije i načine ostvarivanja komunikacije i odnosa s roditeljima.

Da bi u ovome uspjela, osvijestila sam da je važno:

- znati prepoznati i verbalizirati vlastite osjećaje;
- pokazati interes i empatiju prema roditelju;
- analizirati vlastite postupke i priznati mogućnost pogreške;
- isticati važnost roditeljske uloge i znati da su djeci roditelji uvijek na prvom mjestu važnosti.

Takav stav i ponašanje oslobađaju roditelja koji je spreman:

- iznijeti svoja razmišljanja i stavove bez straha da će biti etiketiran ili 'osuđen' kao loš roditelj;
- osvijestiti neka svoja ponašanja prema djetetu i pronaći rješenja ili alternativu za njih;
- izraziti svoje osjećaje, bojazni i strahove vezane za dijete.

Procjena sudjelovanja

U svom radu idem korak dalje i pokušavam analizirati svoj odnos s roditeljima, postavljajući pitanje: *Koju sam kvalitetu postigla u radu s roditeljima i kako je mogu unaprijediti?* Na tom putu pomažu mi ISSA Pedagoški standardi. Treći Standard, 'Sudjelovanje obitelji', glasi: *Odgajateljica gradi partnerski odnos s obiteljima kako bi osigurala optimalnu podršku za dječje razvojne i obrazovne potrebe.*

Nastojim da je navedeni Standard stalno prisutan u mom radu i to kroz sljedeće indikatore:

Odgajateljica redovito komunicira s roditeljima i obiteljima kako bi djeca

dobila što bolju podršku za razvoj i učenje.

Svakodnevna interakcija s roditeljima u prostoru sobe. Roditelji ulaze u sobu gdje borave u razdoblju prilagodbe, ali i kasnije kad god imaju vremena; uključujem ih u svakodnevne rutinske aktivnosti (pomoć kod hranjenja, dijeljenja ručka, pranja ruku)... Na taj način stvoren je osjećaj zajedništva – izgrađena je mini-zajednica u kojoj pomažemo jedni drugima. Roditelji primjećuju i napredak u razvoju druge djece jer su svakodnevno kroz interakciju i komunikaciju s njima u igri.

Na **komunikacijskim roditeljskim sastancima** roditelji iznose svoja razmišljanja i osjećaje, bez straha da će biti 'krivo' shvaćeni. Presentacija im omogućuje da uvide napredak u razvoju svoga djeteta i njegovo zadovoljstvo boravkom u jaslicama (snimke, fotografije).

Druženja djece, roditelja i nas odgajateljica u poslijepodnevnom satima (božićno druženje; kreativna radionica) omogućuje roditeljima i da međusobno podijele neke nedoumice i iskustva, ali i da pregledaju razvojnu mapu svog djeteta. Tijekom

jednog susreta, čitajući *Instrumentarij za praćenje i procjenu razvoja djeteta*, gđa. Helena (Nikina mama) govori: 'Pa ja sam vidjela da Nika gura nogu u cipelu, a ruku u rukav, a ovdje to ne piše! Mogu ja to upisati?' I tako je gđa. Helena u *Instrumentarij*, kraj određenog indikatora, unijela ona ponašanja koja sama nisam zabilježila kao Nikino postignuće.

Putujuća bilježnica kao pisani oblik komunikacije omogućuje mi bolje upoznavanje djeteta i njegove obitelji te omogućuje zajedničko praćenje djetetova razvoja. Roditelji upisuju neka ponašanja djeteta koja uočavaju kod kuće, a ja pratim promjene i napredak u razvoju djeteta u vrtiću. Bilježnica nam također služi da međusobno i pismeno komuniciramo o pitanjima odgoja, razvoja djeteta, nedoumicama...

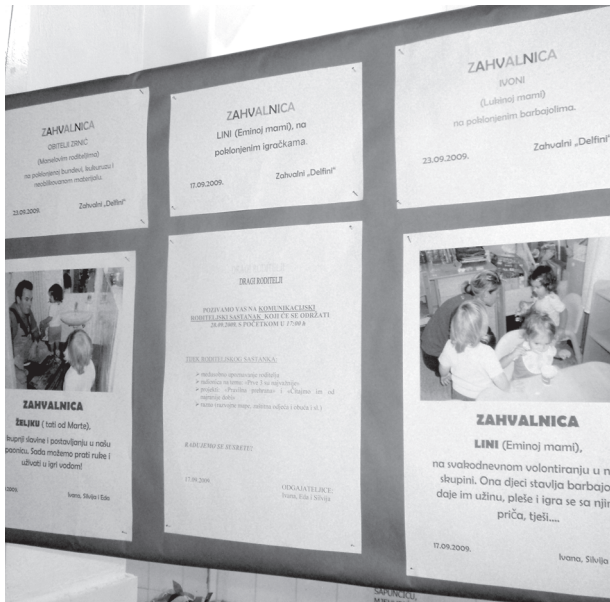
Okupljanje obitelji (majke, očevi, bake, stričevi, sestre...) i **druženje u prirodi** (izlet na Platak) u prijedepodnevnom satima potvrdilo je moj stav da dob djece nije prepreka za organiziranje različitih oblika druženja i izvan vrtićkog okruženja.

Došavši na određite, svi smo sjeli u krug,

istražujemo i stvaramo

Oglasna ploča za roditelje

Putujuće bilježnice

na travu. Najprije su se predstavili očevi (oni se nisu međusobno poznavali, a htjela sam im dati i posebnu važnost). Trebali su reći svoje ime, što rade i nešto o svom djetetu. Počeo je Lein tata: 'Ja sam Miloš, električar sam, radio sam dosta vani, a onda kad se rodila Lea vratio sam se. Ona je jako pametna... dolazi do cilja na jedan ili drugi način ili demonstrativno... kad se kaže *ne*, odmah se buni.'

Danijela (Leina mama nadopunjuje): 'Prihvatila je vrtić, baš voli... kad je bolesna pa je duže doma baš joj nedostaju aktivnosti... vrtić... djeca, taj tempo, ne možeš je zadovoljiti doma...!' Ovo je samo djelić atmosfere koji sam vam htjela prenijeti. Roditelji su se smijali raznim dosjetcama i anegdotama, supružnici nadopunjavali u svojim izlaganjima, a djeca se igrala, istražujući okruženje.

Jedna anegdota dobro ilustrira moj rad na sljedećem indikatoru: **Odgajateljica s obitelji dijeli odgovornost u procesu donošenja odluka u vezi s odgojem i obrazovanjem njihovog djeteta.**

Na riječkoj, ljetnoj pozornici, nakon koncerta, širokog osmjeha na licu pri-

Jačajući svoje kompetencije na području struke, sve više postajem svjesna koliko je važno za cjelokupni razvoj djeteta uključiti obitelji u odgojno-obrazovni proces.

Roditelji primjećuju i napredak u razvoju druge djece jer su svakodnevno kroz interakciju i komunikaciju s njima u igri.

lazi mi Lina, Emina mama. Grlimo se jer se nismo vidjele više od mjesec dana. Upoznajem je sa svojom prijateljicom: 'Ovo je moja prijateljica Ruška, a ovo je Lina moja... partnerica!' 'Partnerica...??' čudi se moja prijateljica. Dok ja poku-

šavam pronaći prave riječi, odnosno pravo objašnjenje, Lina odgovara: 'Da, partnerica u odgoju!'

Primjer mog rada na ovom indikatoru su i **individualni razgovori** koji nam omogućuju da u miru, bez prisustva djece i drugih osoba, komuniciramo i razmjenjujemo informacije, iskustva i razmišljanja, te stvaramo planove i određujemo ciljeve razvoja za dijete.

Jedna godina je za nama. Stvoreni su temelji odnosa koji u sebi sadrži povjerenje, prihvaćanje i uvažavanje. Mnogo toga me još čeka, ali ovakva povratna informacija roditelja samo je potvrda da sam na dobrom putu. To mi daje snagu i želju da nastavim učiti, isprobavati i istraživati načine i mogućnosti uključivanja roditelja u sam odgojno-obrazovni proces. Kako Jasper Juul kaže: 'Mnogi ljudi kritiziraju suvremene roditelje zato što su vrlo nesigurni, ali ja ih ne kritiziram, nego ih nastojim podržati.' Neka to bude poruka i svima nama koji radimo s djecom i njihovim roditeljima, neka to bude pravac u kojem se trebamo mijenjati... za početak!